Biuletyn Europejski nr 8 (67)/2019*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne Unii Europejskiej 4

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej 4

Cła 4

Cudzoziemcy 5

Ochrona danych osobowych 7

Ochrona środowiska 8

Podatki 11

Rolnictwo i rybołówstwo 14

Swobodny przepływ pracowników 16

Transport 17

Zamówienia publiczne 18

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 19

* Biuletyn opracowywany przez Wydział V Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

▪ W dniu 7 sierpnia 2019 r. Komisja Europejska wszczęła szczegółowe postępowanie wyjaśniające w celu oceny planowanego nabycia Lotosu przez PKN Orlen. Komisja obawia się, że połączenie to może ograniczyć konkurencję w zakresie dostaw paliw oraz konkurencję na powiązanych rynkach w Polsce i krajach sąsiadujących.

▪ W dniu 12 sierpnia przypada Międzynarodowy Dzień Młodzieży, ustanowiony 17 grudnia 1999 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych jako uchwała nr 54/120 (*vide*: https://www.un.org/en/events/youthday/).

▪ W dniu 19 sierpnia 2019 r. Komisja Europejska zadeklarowała, że Unia jest gotowa na bezumowny *Brexit* – po tym jak brytyjski dziennik *Sunday Times* opisał zbiór niejawnych rządowych dokumentów skompilowany w sierpniu przez *Cabinet Office* (instytucję wspierającą bieżącą pracę premiera i jego rządu, odpowiednik polskiej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów) na temat przygotowań do *Yellowhammer*, czyli do wyjścia z UE bez umowy, ostrzegających, że w razie bezumownego wyjścia Wielka Brytania będzie borykała się z brakami żywności, leków, paliwa i chaosem w transporcie, a zakłócenia mogą potrwać nawet trzy miesiące (*vide*: https://www.thetimes.co.uk/article/no-deal-brexit-planning-assumptions-the-leaked-operation-yellowhammer-document-797qxkrcm). Brytyjski premier Boris Johnson deklaruje, że zamierza wyprowadzić kraj z UE w wyznaczonym terminie 31 października br., a jeśli strona unijna nie zgodzi się na ponowne negocjowanie warunków wyjścia, to będzie to tzw. *no-deal Brexit*. UE zaś odrzuca możliwość ponownego negocjowania porozumienia, uzgodnionego już z poprzednim rządem w Londynie. Według Polskiego Instytutu Ekonomicznego (PIE) Polska na twardym *Brexicie* może stracić ponad 1,8 mld zł.

▪ W dniu 19 sierpnia 2019 r. szef fińskiego rządu – w związku z trwającą od 1 lipca 2019 r. fińską prezydencją w UE – złożył w poniedziałek na corocznym zgromadzeniu fińskiej dyplomacji w Helsinkach deklarację, że „Finlandia bronić podstawowych wartości unijnych oraz zasad państwa prawa" oraz „że należy połączyć finansowanie [czyli rozdzielanie środków z funduszy unijnych] z przestrzeganiem praworządności".

- W dniu 19 sierpnia przypada Światowy Dzień Pomocy Humanitarnej, ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 11 grudnia 2008 r. Dzień ten upamiętnia zamach bombowy w 2003 r. na placówkę ONZ w Bagdadzie, podczas której zginął Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Sérgio Vieira de Mello Rok 2019 ma szczególne znaczenie dla międzynarodowego prawa humanitarnego ze względu na przypadającą 70. rocznicę konwencji genewskich (https://www.unocha.org/world-humanitarian-day-2019).

- W dniu 21 sierpnia przypada Światowy Międzynarodowy Dzień Pamięci i Hołdu dla Ofiar Terroryzmu ustanowiony w 2017 r. (https://undocs.org/A/RES/72/165).

- 22 sierpnia przypada Międzynarodowy Dzień Upamiętniający Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religię lub Wyznanie (*International Day Commemorating the Victims of Acts of Violence Based on Religion or Belief*). Święto w tym roku obchodzone jest po raz pierwszy. Zostało ustanowione w dniu 28 maja z inicjatywy Polski rezolucją nr A/RES/73/296, podjętą na 73 Zgromadzeniu Ogólnym ONZ (https://undocs.org/en/A/RES/73/296).

- Dnia 23 sierpnia 2019 r. prezes Trybunału Sprawiedliwości UE zdecydował, że sprawa dotycząca niezależności polskich sędziów i legalności Krajowej Rady Sądownictwa nie zostanie – o co wnioskowali przedstawiciele polskiego rządu – połączona z podobną sprawą z Niemiec. Obie sprawy dotyczą powoływania sędziów, jednak polska sprawa toczy się w trybie przyspieszonym, a niemiecka w zwykłym.

- 23 sierpnia przypada Europejski Dzień Pamięci Ofiar Wszystkich Reżimów Totalitarnych i Autorytarnych, znany również jako Międzynarodowy Dzień Czarnej Wstążki, ustanowiony przez Parlament Europejski w 2008 roku w 70. rocznicę zawarcia Paktu Ribbentrop-Mołotow. 80 lat temu, 23 sierpnia 1939 r., nazistowskie Niemcy i Związek Radziecki podpisały pakt, który w konsekwencji zmienił Europę. Dziesiątki milionów ofiar deportowano, poddano torturom i zamordowano pod rządami reżimów totalitarnych.

Nowe akty prawne UE

[*)Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/1330 z dnia 5 sierpnia 2019 r. w sprawie mianowania wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa (Dz.Urz. z 2019 r., L 207, s. 36).

- Decyzja Rady (WPZiB) 2019/1340 z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (Dz.Urz. z 2019 r., L 209, s. 10).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cła

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 5 września 2019 r. w sprawie C-559/18, TDK-Lambda Germany GmbH przeciwko Hauptzollamt Lörrach

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (EWG) nr 2658/87 – Unia celna i Wspólna taryfa celna – Klasyfikacja taryfowa – Nomenklatura scalona – Podpozycja 8504 40 30 – Przekształtniki – Kryteria klasyfikacji – Zasadnicze przeznaczenie

*) Podpozycję 8504 40 30 Nomenklatury scalonej, zawartej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, w brzmieniu wynikającym kolejno z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 927/2012 z dnia 9 października 2012 r. i rozporządzenia Komisji (UE) nr 1001/2013 z dnia 4 października 2013 r., należy interpretować w ten sposób, że przekształtniki takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym mogą być objęte wspomnianą podpozycją jedynie wówczas, gdy ich zasadniczym przeznaczeniem jest zastosowanie z „urządzeniami telekomunikacyjnymi lub maszynami do automatycznego przetwarzania danych

oraz urządzeniami do tych maszyn" w rozumieniu tej podpozycji, czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie C-680/17, Sumanan Vethanayagam, Sobitha Sumanan, Kamalaranee Vethanayagam przeciwko Minister van Buitenlandse Zaken

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Wspólnotowy kodeks wizowy – Rozporządzenie (WE) nr 810/2009 – Artykuł 5 – Państwo członkowskie właściwe do rozpatrzenia wniosku o wydanie wizy i podjęcia decyzji w jego sprawie – Artykuł 8 – Porozumienie o reprezentacji – Artykuł 32 ust. 3 – Odwołanie od decyzji o odmowie wydania wizy – Państwo członkowskie właściwe do orzekania w przedmiocie odwołania w przypadku zawarcia porozumienia o reprezentacji – Uprawnieni do wniesienia odwołania

*) Artykuł 32 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks wizowy, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 610/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on osobie zapraszającej na wniesienie odwołania we własnym imieniu od decyzji o odmowie wydania wizy.

*) Artykuł 8 ust. 4 lit. d) i art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 810/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 610/2013, należy interpretować w ten sposób, że w razie gdy istnieje dwustronne porozumienie o reprezentacji przewidujące, iż organy konsularne reprezentującego państwa członkowskiego są upoważnione do podejmowania decyzji o odmowie wydania wizy, do właściwych organów tego państwa członkowskiego należy rozpatrzenie odwołania wniesionego od decyzji o odmowie wydania wizy.

*) Wykładnia art. 8 ust. 4 lit. d) w związku z art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 810/2009, zmienionego rozporządzeniem nr 610/2013, zgodnie z którą odwołanie od decyzji o odmowie wydania wizy powinno być wniesione przeciwko państwu reprezentującemu, jest zgodna z podstawowym prawem do skutecznej ochrony sądowej.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie C-556/17, Alekszij Torubarov przeciwko Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka w dziedzinie azylu i ochrony uzupełniającej – Wspólne procedury udzielania ochrony międzynarodowej – Dyrektywa 2013/32/UE – Artykuł 46 ust. 3 – Pełne rozpatrzenie ex nunc – Artykuł 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Prawo do skutecznego środka prawnego – Zakres uprawnień sądu pierwszej instancji – Brak uprawnień o charakterze reformatoryjnym – Odmowa podporządkowania się orzeczeniu sądu przez właściwy organ administracyjny lub właściwy organ quasi-sądowy

*) Artykuł 46 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, iż w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, w których sąd pierwszej instancji stwierdził, po pełnym rozpatrzeniu *ex nunc* wszystkich istotnych okoliczności faktycznych i prawnych przedstawionych przez osobę ubiegającą się o udzielenie ochrony międzynarodowej, że na podstawie kryteriów przewidzianych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony wspomniany wnioskodawca powinien uzyskać taką ochronę z powodu, na który powołał się w uzasadnieniu swojego wniosku, lecz następnie organ administracyjny lub organ quasi-sądowy wydał decyzję o przeciwnej treści, bez wskazania, że ujawniły się nowe okoliczności wymagające przeprowadzenia nowej oceny potrzeby zapewnienia wnioskodawcy ochrony międzynarodowej, sąd ten powinien zmienić decyzję niezgodną z jego wcześniejszym wyrokiem i zastąpić ją własnym rozstrzygnięciem w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, w razie potrzeby odstępując od stosowania przepisów krajowych, które zakazują mu takiego działania.

Ochrona danych osobowych

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie C-40/17, Fashion ID GmbH & Co. KG przeciwko Verbraucherzentrale NRW eV

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych – Dyrektywa 95/46/WE – Artykuł 2 lit. d) – Pojęcie „administratora danych” – Operator witryny internetowej, który umieścił w niej wtyczkę społecznościową umożliwiającą ujawnianie dostawcy tej wtyczki danych osobowych osoby odwiedzającej witrynę – Artykuł 7 lit. f) – Legalność przetwarzania danych – Uwzględnienie interesu operatora witryny internetowej lub interesu dostawcy wtyczki społecznościowej – Artykuł 2 lit. h) i art. 7 lit. a) – Zgoda osoby, której dane dotyczą – Artykuł 10 – Przekazywanie informacji osobie, której dane dotyczą – Uregulowanie krajowe zezwalające stowarzyszeniom ochrony interesów konsumentów na występowanie przed sądem

*) Artykuły 22–24 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu zezwalającemu stowarzyszeniom ochrony interesów konsumentów na występowanie przed sądem przeciwko domniemanemu sprawcy naruszenia ochrony danych osobowych.

*) Operatora witryny internetowej, takiego jak Fashion ID GmbH & Co. KG, który umieszcza we wspomnianej witrynie wtyczkę społecznościową umożliwiającą przeglądarce osoby odwiedzającej tę witrynę pobieranie treści od dostawcy wspomnianej wtyczki i przekazywanie w tym celu temu dostawcy danych osobowych osoby odwiedzającej, można uznać za administratora danych w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy 95/46. Jego odpowiedzialność jest jednak ograniczona do operacji lub do zestawu operacji przetwarzania danych osobowych, której lub których cele i sposoby rzeczywiście on określa, mianowicie gromadzenia rozpatrywanych danych i ich ujawniania poprzez transmisję.

*) W sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której operator witryny internetowej umieszcza we wspomnianej witrynie wtyczkę

społecznościową umożliwiającą przeglądarce osoby odwiedzającej tę witrynę pobieranie treści od dostawcy wspomnianej wtyczki i przekazywanie w tym celu rzeczonemu dostawcy danych osobowych osoby odwiedzającej, jest konieczne, by w ramach tych operacji przetwarzania zarówno operator ten, jak i dostawca dążyli do realizacji uzasadnionych interesów w rozumieniu art. 7 lit. f) dyrektywy 95/46, aby operacje te były względem każdego z nich uzasadnione.

*) Artykuł 2 lit. h) i art. 7 lit. a) dyrektywy 95/46 należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której operator witryny internetowej umieszcza we wspomnianej witrynie wtyczkę społecznościową umożliwiającą przeglądarce osoby odwiedzającej tę witrynę pobieranie treści od dostawcy wspomnianej wtyczki i przekazywanie w tym celu rzeczonemu dostawcy danych osobowych osoby odwiedzającej, zgoda, o której mowa w tych przepisach, powinna zostać uzyskana przez tego operatora wyłącznie w odniesieniu do operacji lub do zestawu operacji przetwarzania danych osobowych, której lub których cele i sposoby wspomniany operator określa. Ponadto art. 10 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że w takiej sytuacji obowiązek informacyjny przewidziany w tym przepisie ciąży również na wspomnianym operatorze, przy czym jednak informacja, jaką ten ostatni musi przedstawić osobie, której dane dotyczą, powinna odnosić się wyłącznie do operacji lub do zestawu operacji przetwarzania danych osobowych, której lub których cele i sposoby on określa.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie C-411/17, Inter-Environnement Wallonie ASBL, Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen ASBL przeciwko Conseil des Ministres

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Konwencja z Espoo – Konwencja z Aarhus – Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dyrektywa 92/43/EWG – Artykuł 6 ust. 3 – Pojęcie „przedsięwzięcia” – Ocena oddziaływania na dany obszar – Artykuł 6 ust. 4 – Pojęcie „nadrzędnego interesu publicznego” – Ochrona dzikiego

ptactwa – Dyrektywa 2009/147/WE – Ocena skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne – Dyrektywa 2011/92/UE – Artykuł 1 ust. 2 lit. a) – Pojęcie „przedsięwzięcia" – Artykuł 2 ust. 1 – Artykuł 4 ust. 1 – Ocena oddziaływania na środowisko – Artykuł 2 ust. 4 – Wyłączenie z przeprowadzenia oceny – Stopniowe zamykanie elektrowni jądrowych – Ustawodawstwo krajowe przewidujące z jednej strony wznowienie na okres niemal dziesięciu lat przemysłowej produkcji energii elektrycznej w zamkniętej elektrowni jądrowej, którego skutkiem jest przesunięcie o dziesięć lat pierwotnie wyznaczonej przez prawodawcę krajowego daty jej wyłączenia i zakończenia przez nią działalności, a z drugiej strony przesunięcie, również na okres dziesięciu lat, pierwotnie przewidzianego przez tego prawodawcę terminu wyłączenia izakończenia przemysłowej produkcji energii elektrycznej w działającej elektrowni jądrowej – Brak oceny oddziaływania na środowisko

*) Artykuł 1 ust. 2 lit. a) tiret pierwsze, art. 2 ust. 1 i art. 4 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne należy interpretować w ten sposób, że wznowienie na okres niemal dziesięciu lat przemysłowej produkcji energii elektrycznej w zamkniętej elektrowni jądrowej, którego skutkiem jest przesunięcie o dziesięć lat pierwotnie wyznaczonej przez prawodawcę krajowego daty jej wyłączenia i zakończenia przez nią działalności, oraz przesunięcie również na okres dziesięciu lat pierwotnie przewidzianego przez tego prawodawcę terminu wyłączenia i zakończenia przemysłowej produkcji energii elektrycznej w działającej elektrowni jądrowej – środki, które wiążą się z pracami modernizacyjnymi w danych elektrowniach mogącymi wpłynąć na stan fizyczny miejsca – stanowią „przedsięwzięcie" w rozumieniu tej dyrektywy, które powinno co do zasady i z zastrzeżeniem weryfikacji, których przeprowadzenie należy do sądu odsyłającego, podlegać ocenie oddziaływania na środowisko przed przyjęciem tych środków. Okoliczność, że wdrożenie tych ostatnich wymaga w odniesieniu do jednej z rozpatrywanych elektrowni przyjęcia późniejszych aktów, takich jak wydanie nowego indywidualnego zezwolenia na przemysłową produkcję energii elektrycznej, nie jest w tym względzie

rozstrzygająca. Prace nierozerwalnie związane z tymi środkami powinny również zostać poddane takiej ocenie przed przyjęciem tychże środków, jeżeli – co powinien zweryfikować sąd odsyłający – ich charakter i potencjalny wpływ na środowisko dają się na tym etapie w wystarczającym stopniu zidentyfikować.

*) Artykuł 2 ust. 4 dyrektywy 2011/92 należy interpretować w ten sposób, że zezwala on państwu członkowskiemu na wyłączenie przedsięwzięcia takiego jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym z oceny oddziaływania na środowisko w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej wyłącznie w przypadku, gdy to państwo członkowskie wykaże, że zagrożenie dla bezpieczeństwa wspomnianych dostaw jest racjonalnie prawdopodobne, a dane przedsięwzięcie ma pilny charakter mogący uzasadniać brak takiej oceny, pod warunkiem że spełnione są obowiązki przewidziane w art. 2 ust. 4 akapit drugi lit. a)–c) tej dyrektywy. Taka możliwość wyłączenia nie narusza jednak zobowiązań ciążących na zainteresowanym państwie członkowskim na podstawie art. 7 wspomnianej dyrektywy.

*) Artykuł 1 ust. 4 dyrektywy 2011/92 należy interpretować w ten sposób, że ustawodawstwo krajowe, takie jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, nie stanowi szczególnego aktu ustawodawstwa krajowego w rozumieniu tego przepisu, który na mocy tego przepisu jest wyłączony z zakresu zastosowania tej dyrektywy.

*) Artykuł 6 ust. 3 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory należy interpretować w ten sposób, że środki takie jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, łącznie z pracami modernizacyjnymi oraz dostosowaniem do aktualnych norm bezpieczeństwa, stanowią przedsięwzięcie podlegające odpowiedniej ocenie oddziaływania na dane tereny chronione. Środki te powinny być przedmiotem takiej oceny przed ich przyjęciem przez prawodawcę. Okoliczność, że wdrożenie tych środków wymaga w odniesieniu do jednej z rozpatrywanych elektrowni przyjęcia późniejszych aktów, takich jak wydanie nowego indywidualnego zezwolenia na przemysłową produkcję energii elektrycznej, nie jest w tym względzie rozstrzygająca. Prace nierozerwalnie związane z tymi środkami powinny również zostać poddane takiej ocenie przed przyjęciem tychże środków, jeżeli – co powinien zweryfikować sąd odsyłający – ich charakter i potencjalny wpływ na

środowisko dają się na tym etapie w wystarczającym stopniu zidentyfikować.

*) Artykuł 6 ust. 4 akapit pierwszy dyrektywy 92/43 należy interpretować w ten sposób, że cel, jakim jest zapewnienie stałego bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w państwie członkowskim, stanowi nadrzędny wzgląd interesu publicznego w rozumieniu tego przepisu. Artykuł 6 ust. 4 akapit drugi tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy teren chroniony, na który może mieć wpływ przedsięwzięcie, obejmuje typ siedliska przyrodniczego lub gatunek o znaczeniu priorytetowym, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego, jedynie konieczność wykluczenia rzeczywistego i poważnego zagrożenia przerwania dostaw energii elektrycznej w danym państwie członkowskim może stanowić, w okolicznościach takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, wzgląd bezpieczeństwa publicznego w rozumieniu tego przepisu.

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy może, o ile zezwala na to prawo krajowe, wyjątkowo utrzymać w mocy skutki środków, takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, które zostały przyjęte z naruszeniem obowiązków wynikających z dyrektywy 2011/92 i dyrektywy 92/43, jeżeli to utrzymanie w mocy jest uzasadnione nadrzędnymi względami związanymi z koniecznością uniknięcia rzeczywistego i poważnego zagrożenia polegającego na przerwaniu dostaw energii elektrycznej w danym państwie członkowskim, któremu nie można zaradzić za pomocą innych środków i rozwiązań alternatywnych, w szczególności w ramach rynku wewnętrznego. Wspomniane utrzymanie w mocy może obejmować jedynie okres ściśle niezbędny do usunięcia tej niezgodności z prawem.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie C-388/18, Finanzamt A przeciwko B

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Harmonizacja ustawodawstw podatkowych – Dyrektywa 2006/112/WE – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Artykuł 288 akapit pierwszy pkt 1 i art. 315 – Procedura szczególna dla małych przedsiębiorstw – Procedura szczególna dla

podatników-pośredników – Podatnik-pośrednik objęty procedurą marży – Roczny obrót decydujący o zastosowaniu procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw – Marża lub pobrane kwoty

*) Artykuł 288 akapit pierwszy pkt 1 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu lub krajowej praktyce administracyjnej, zgodnie z którymi obrót służący za punkt odniesienia dla stosowania szczególnej procedury dla małych przedsiębiorstw do podatnika podlegającego szczególnej procedurze marży przewidzianej dla podatników-pośredników jest ustalany zgodnie z art. 315 tej dyrektywy tylko z uwzględnieniem uzyskanej marży. Obrót ten należy ustalić na podstawie wszystkich kwot, z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, pobranych lub podlegających pobraniu przez tego podatnika-pośrednika, niezależnie od sposobu, w jaki kwoty te zostaną faktycznie opodatkowane.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 4 września 2019 r. w sprawie C-71/18, Skatteministeriet przeciwko KPC Herning

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Sprzedaż terenu, na którym znajduje się budynek w momencie dostawy – Kwalifikacja – Artykuły 12 i 135 – Pojęcie „terenu budowlanego” – Pojęcie „budynku” – Ocena rzeczywistej sytuacji gospodarczej i handlowej – Ocena elementów obiektywnych – Zamiar stron

*) Artykuł 12 ust. 1 lit. a) i b) oraz art. 12 ust. 2 i 3, a także art. 135 ust. 1 lit. j) i k) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że transakcja dostawy terenu, na którym w momencie tej dostawy znajduje się budynek, nie może zostać uznana za dostawę „terenu budowlanego”, gdy owa transakcja jest gospodarczo niezależna od innych świadczeń i nie tworzy z nimi jednej transakcji, nawet gdy zamiarem stron było to, by budynek został w całości lub w części rozebrany w celu zwolnienia miejsca dla nowego budynku.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 5 września 2019 r. w sprawie C-145/18, Regards Photographiques SARL przeciwko Ministre de l'Action et des Comptes publics

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 103 ust. 2 lit. a) – Artykuł 311 ust. 1 pkt 2 – Punkt 7 części A załącznika IX – Obniżona stawka VAT – Dzieła sztuki – Pojęcie – Fotografie wykonane przez artystę, drukowane przez niego lub pod jego nadzorem, sygnowane i numerowane oraz wykonane w liczbie ograniczonej do trzydziestu egzemplarzy – Uregulowanie krajowe ograniczające zastosowanie obniżonej stawki VAT tylko do fotografii mających charakter artystyczny

*) Aby można było uznać fotografie za dzieła sztuki mogące korzystać z obniżonej stawki podatku od wartości dodanej (VAT) na podstawie art. 103 ust. 1 i ust. 2 lit. a) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w związku z art. 311 ust. 1 pkt 2 tej dyrektywy oraz pkt 7 części A załącznika IX do niej, muszą one spełnić kryteria wymienione w owym pkt 7, to znaczy, muszą być wykonane przez twórcę, wydrukowane przez niego lub pod jego kontrolą, sygnowane i numerowane w granicach do trzydziestu egzemplarzy, z wyłączeniem wszelkich innych kryteriów, w szczególności oceny ich charakteru artystycznego przez właściwy krajowy organ podatkowy.

*) Artykuł 103 ust. 1 i 2 lit. a) dyrektywy 2006/112 w związku z art. 311 ust. 1 pkt 2 tej dyrektywy oraz pkt 7 części A załącznika IX do niej należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on uregulowaniu krajowemu, takiemu jak sporne w postępowaniu krajowym, które ogranicza stosowanie obniżonej stawki VAT tylko do fotografii mających charakter artystyczny, w zakresie w jakim istnienie takiego charakteru zależy od oceny właściwego krajowego organu podatkowego, która nie jest dokonywana w granicach obiektywnych, jasnych i precyzyjnych kryteriów ustanowionych przez to uregulowanie krajowe, pozwalających na precyzyjne ustalenie fotografii, na rzecz których wspomniane uregulowanie krajowe zastrzega stosowanie owej obniżonej stawki, w taki sposób, aby uniknąć naruszenia zasady neutralności podatkowej.

Rolnictwo i rybołówstwo

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 4 września 2019 r. w sprawie C-686/17, Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main eV przeciwko Prime Champ Deutschland Pilzkulturen GmbH

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna organizacja rynków produktów rolnych – Owoce i warzywa – Zasady wprowadzania do obrotu – Pojęcie „kraju pochodzenia” – Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 – Artykuł 113a ust. 1 – Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 – Artykuł 76 ust. 1 – Definicje dotyczące niepreferencyjnego pochodzenia towarów – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Artykuł 23 ust. 1 i art. 23 ust. 2 lit. b) – Rozporządzenie (UE) nr 952/2013 – Artykuł 60 ust. 1 – Rozporządzenie delegowane (UE) 2015/2446 – Artykuł 31 lit. b) – Etapy produkcji, które miały miejsce w innym państwie członkowskim – Etykietowanie żywności – Zakaz etykietowania mogącego wprowadzać konsumenta w błąd – Dyrektywa 2000/13/WE – Artykuł 2 ust. 1 lit. a) ppkt (i) – Rozporządzenie (UE) nr 1169/2011 – Artykuł 7 ust. 1 lit. a) – Artykuł 1 ust. 4 – Artykuł 2 ust. 3 – Dodatkowe wyjaśnienia

*) Artykuł 113a ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych, zmienionego rozporządzeniem Rady nr 361/2008 z dnia 14 kwietnia 2008 r., i art. 76 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i nr 1234/2007 należy interpretować w ten sposób, że w celu zdefiniowania pojęcia „kraju pochodzenia” stosowanego w tych przepisach należy odnieść się do rozporządzeń w dziedzinie celnej dla określania niepreferencyjnego pochodzenia towarów, a mianowicie do art. 23 i nast. rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny i do art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny.

*) Artykuł 23 ust. 1 i art. 23 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 2913/92 oraz art. 60 ust. 1 rozporządzenia nr 952/2013 w związku

z art. 31 lit. b) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego powinny być interpretowane w ten sposób, że krajem pochodzenia pieczarek hodowlanych jest kraj dokonania ich zbioru w rozumieniu tych przepisów, bez względu na to, iż istotne etapy produkcji miały miejsce w innych państwach członkowskich Unii, a pieczarki hodowlane zostały przewiezione do kraju, w którym dokonywano zbiorów, dopiero na trzy dni lub mniej przed pierwszym zbiorem.

*) Ogólny zakaz wprowadzania konsumenta w błąd co do kraju pochodzenia środków spożywczych ustanowiony w art. 2 ust. 1 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych i w art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 nie ma w odniesieniu do świeżych owoców i warzyw zastosowania do obowiązkowych informacji o kraju pochodzenia zgodnie z art. 113a ust. 1 rozporządzenia nr 1234/2007, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 361/2008, i art. 76 ust. 1 rozporządzenia nr 1308/2013.

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że nie jest obowiązkowe podanie, w celu zapobieżenia wprowadzeniu konsumenta w błąd, zgodnie z zakazem ustanowionym w art. 2 ust. 1 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/13 oraz w art. 7 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1169/2011, wyjaśnień dodatkowych względem obowiązkowych informacji o kraju pochodzenia wynikających z art. 113a ust. 1 rozporządzenia nr 1234/2007, zmienionego rozporządzeniem nr 361/2008, i art. 76 ust. 1 rozporządzenia nr 1308/2013.

Swobodny przepływ pracowników

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 4 września 2019 r. w sprawie C-473/18, GP przeciwko Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West

Odesłanie prejudycjalne – Zabezpieczenie społeczne – Pracownicy migrujący – Uregulowania Unii Europejskiej dotyczące przeliczenia walut – Rozporządzenie (WE) nr 987/2009 – Decyzja nr H3 Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego – Obliczenie dodatku dyferencyjnego do dodatku rodzinnego należnego pracownikowi zamieszkującemu wpaństwie członkowskim i pracującemu w Szwajcarii – Określenie daty odniesienia dla kursu wymiany

*) Jeśli chodzi o przeliczenie waluty świadczenia na dziecko pozostające na utrzymaniu w celu określenia kwoty ewentualnego dodatku dyferencyjnego na podstawie art. 68 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 988/2009 z dnia 16 września 2009 r., na stosowanie i wykładnię art. 90 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia nr 883/2004, a także decyzji nr H3 Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego z dnia 15 października 2009 r. dotyczącej daty, którą bierze się pod uwagę przy ustalaniu kursu wymiany, o którym mowa w art. 90 rozporządzenia nr 987/2009, nie wywiera wpływu okoliczność, że świadczenie to jest wypłacane we frankach szwajcarskich przez instytucję szwajcarską.

*) Decyzję nr H3 z dnia 15 października 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że pkt 2 tej decyzji ma zastosowanie do przeliczenia walut, w których wyrażono świadczenia na dziecko pozostające na utrzymaniu, w celu określenia kwoty ewentualnego dodatku dyferencyjnego na podstawie art. 68 ust. 2 rozporządzenia nr 883/2004, zmienionego rozporządzeniem nr 988/2009.

*) Punkt 2 decyzji nr H3 z dnia 15 października 2009 r. należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu

głównym pojęcie „dnia, w którym instytucja wykonuje daną operację", w rozumieniu tego przepisu odnosi się do dnia, w którym właściwa instytucja państwa miejsca zatrudnienia dokonuje płatności rozpatrywanego świadczenia rodzinnego.

Transport

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie C-354/18, Radu-Lucian Rusu, Oana-Maria Rusu przeciwko SC Blue Air – Airline Management Solutions SRL

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 – Transport lotniczy – Odmowa przyjęcia na pokład – Pojęcia „odszkodowania" i „dalszego odszkodowania" – Rodzaj szkody podlegającej naprawieniu – Szkoda majątkowa i krzywda – Odliczenie – Dalsze odszkodowanie – Pomoc – Informacje dostarczone pasażerom

*) W pierwszej kolejności – art. 7 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 należy interpretować w ten sposób, że kwota przewidziana w tym przepisie nie przewiduje odszkodowania za szkodę taką jak utrata wynagrodzenia, w drugiej kolejności – szkoda ta może być przedmiotem dalszego odszkodowania przewidzianego w art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz w trzeciej kolejności – to do sądu odsyłającego należy ustalenie i ocena poszczególnych elementów składających się na tę szkodę, a także zakresu odszkodowania za tę szkodę w oparciu o właściwą podstawę prawną.

*) Rozporządzenie nr 261/2004, a w szczególności jego art. 12 ust. 1 zdanie drugie, należy interpretować w ten sposób, że zezwala ono właściwemu sądowi krajowemu na dokonanie odliczenia odszkodowania przyznanego na podstawie tego rozporządzenia od dalszego odszkodowania, lecz nie zobowiązuje do jego dokonania, ponieważ wspomniane rozporządzenie nie przewiduje warunków, według których właściwy sąd krajowy mógłby dokonać takiego odliczenia.

*) Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 w związku z art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że zobowiązuje on obsługującego lot przewoźnika lotniczego do przedstawienia odnośnym pasażerom pełnych informacji na temat wszystkich możliwości przewidzianych w drugim z wymienionych przepisów, przy pasażerowie ci nie mają żadnego obowiązku aktywnego uczestniczenia w poszukiwaniu informacji w tym celu.

*) Artykuł 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że w rozumieniu tego przepisu ciężar udowodnienia tego, iż zmiana planu podróży została dokonana na najwcześniejszy możliwy termin, spoczywa na obsługującym lot przewoźniku lotniczym.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 5 września 2019 r. w sprawie C-333/18, Lombardi Srl przeciwko Comune di Auletta, Delta Lavori SpA, Msm Ingegneria Srl

Odesłanie prejudycjalne – Procedury odwoławcze w dziedzinie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane – Dyrektywa 89/665/EWG – Skarga o stwierdzenie nieważności decyzji o udzieleniu zamówienia publicznego wniesiona przez oferenta, którego oferta nie została wybrana – Skarga wzajemna wybranego oferenta – Dopuszczalność skargi głównej w przypadku zasadności skargi wzajemnej

*) Artykuł 1 ust. 1 akapit trzeci i art. 1 ust. 3 dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r., należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by skarga główna wniesiona przez oferenta, który ma interes w uzyskaniu danego zamówienia i który został lub może zostać poszkodowany w wyniku zarzucanego naruszenia prawa Unii w dziedzinie zamówień publicznych

lub przepisów transponujących to prawo, która to skarga zmierza do wykluczenia innego oferenta, została uznana za niedopuszczalną na podstawie krajowych norm lub praktyk procesowych, które dotyczą rozpatrywania skarg wzajemnych o wykluczenie, niezależnie od liczby uczestników przetargu, a także liczby uczestników, którzy wnieśli skargi.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok Izby z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie *Chatzigiannakou przeciwko Grecji* (skarga nr 58774/12)

Naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC – prawo własności – niewykonanie decyzji o rozbiórce niebezpiecznych części budynku sąsiadującego z domem skarżącej – naruszenie art. 13 EKPC – prawo do skutecznego środka odwoławczego

Skarżąca M.-A. Chatzigiannakou jest narodowości greckiej, lecz mieszka w Uppsali (Szwecja). W 2009 r. odziedziczyła po matce i babce własność domu w Atenach. Jeszcze w 2000 r. matka skarżącej, będąca wówczas współwłaścicielką, zwróciła się do urzędu miasta o zweryfikowanie zgodności standardów firmy budującej bloki mieszkalne na terenie sąsiadującym z jej posesją z regulacjami antysejsmicznymi. Pani Chatzigiannakou podnosiła, że jej dom byłby zagrożony, gdyby doszło do zawalenia powstających budynków wskutek trzęsienia ziemi.

Władze miasta, a potem regionu, stwierdziły defekty w tym zakresie i wezwały dewelopera do dostosowania standardów budowy do prawa o tzw. budynkach niebezpiecznych. Decyzje w tej sprawie były ostateczne, niemniej konieczne w tym zakresie prace nie zostały wykonane, a budynki oddano do użytku w stanie niezgodnym z regulacjami antysejsmicznymi. W związku z tym właścicielka – matka skarżącej – domagała się konsekwencji prawnych w postaci ewakuacji mieszkańców bloków i rozbiórki niebezpiecznej części budynku sąsiadującego. Postępowanie kontynuowała skarżąca, jako spadkobierca

i następca prawny. Krajowe sądy administracyjne stwierdziły brak wykonania decyzji, lecz uznały skargę za znajdującą się poza zakresem swojej kognicji.

W skardze do ETPC skarżąca powołała się na art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC, zarzucając w szczególności, że władze krajowe dokonały nieuprawnionej i nieproporcjonalnej ingerencji w jej prawo własności poprzez niewykonanie decyzji o dostosowaniu budynku do przepisów antysejsmicznych, a następnie poprzez niewykonanie decyzji o rozbiórce niebezpiecznych części budynku.

Trybunał przychylił się do zarzutów skargi. Trybunał zauważył, że władze wezwały do podjęcia środków mających na celu przebudowę budynku zgodnie z wymogami antysejsmicznymi. Brak wykonania tych środków skutkował naruszeniem wynikających z nich norm bezpieczeństwa oraz narażeniem sąsiedniego domu na ryzyko poważnych zniszczeń w razie trzęsienia ziemi, co zakłócało spokojne posiadanie. Niemożność wyegzekwowania decyzji administracyjnej, której znaczenie oraz ważność nigdy nie zostały zakwestionowane, doprowadziła do naruszenia sprawiedliwej równowagi między wymogami ogólnego interesu społecznego oraz wymogami zagwarantowania praw jednostki. Tym samym ETPC stwierdził naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC.

Trybunał następnie uznał, że krajowy środek przywołany przez rząd miał charakter czysto odszkodowawczy i nie umożliwiał skarżącej złożenia skutecznej skargi na niepodjęcie przez władze działań w celu zmuszenia firmy budowlanej do wykonania ostatecznej decyzji i dokonania rozbiórki. Tym samym Trybunał stwierdził również naruszenie art. 13 EKPC.

Wyrok Izby z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie *Jafarov i inni przeciwko Azerbejdżanowi* (skarga nr 27309/14)

Naruszenie art. 11 EKPC – wolność zgromadzeń i stowarzyszania się – nadmierny formalizm podczas rejestracji organizacji pozarządowej zajmującej się prawami człowieka i ostateczna odmowa jej rejestracji

Skarżący są obywatelami Azerbejdżanu i mieszkają w Baku. W 2010 r. starali się zarejestrować organizację o nazwie

Human Rights Club (HCR), z p. Jafarovem jako prezesem. Trzykrotnie występowali do ministerstwa sprawiedliwości z wnioskiem o rejestrację, a ministerstwo zwracało wniosek, wskazując na braki formalne. Ostatnią decyzją, w grudniu 2011 r., ministerstwo odmówiło rejestracji organizacji ze względu na brak wskazania w dokumentach organizacji pełnomocnika prawnego. Skarżący zwrócili się do sądu krajowego, podnosząc, że prawo nie nakładało obowiązku wskazania osoby uprawnionej do reprezentacji prawnej. Podnieśli też, że ministerstwo powinno było wskazać wszystkie braki formalne w pierwszej decyzji odmownej. Sądy krajowe, łącznie z Sądem Najwyższym, finalnie uznały w 2013 r. działania władz za legalne.

W skardze do ETPC p. Jafarov podniósł, że działania władz naruszyły wolność zgromadzeń i stowarzyszania się, a odmowy rejestracji organizacji nie były związane z rzeczywistymi brakami formalnymi wniosku, lecz stanowiły pretekst mający na celu ograniczenie działalności na rzecz praw człowieka, w tym konkretnie działalności p. Jafarova, którego w 2014 r. aresztowano w związku z zarzutami dotyczącymi prowadzenia niezarejestrowanej działalności gospodarczej i unikania płacenia podatków.

Trybunał przychylił się do zarzutów skargi. Podkreślił, że bez rejestracji HCR nie mogło nabyć statusu legalnej organizacji i praw z nim związanych, takich jak otwarcie konta bankowego, w związku z czym nie mogło funkcjonować legalnie i prawidłowo. Zatem formalistyczne blokowanie rejestracji stanowiło ingerencję w wolność stowarzyszania się.

Trybunał stwierdził, w szczególności, że przepisy krajowe dotyczące rejestracji nie były jasne i tym samym były otwarte na różne sposoby wykładni, w szczególności na interpretację terminu „reprezentacja prawna" oraz na wykładnię sytuacji, gdzie prawo wymagało wyszczególnienia uprawnień z nią związanych. Sądy krajowe powinny były rozpoznać sprawę skarżących, znajdując możliwość racjonalnej wykładni przedmiotowych przepisów. Natomiast zatwierdziły arbitralne działania władz jako zgodne z prawem bez szczegółowego uzasadnienia. W ten sposób nie odniosły się do kluczowych argumentów merytorycznych: że ustanowienie reprezentacji prawnej miało charakter opcjonalny i tym samym brak wyboru pełnomocnika prawnego nie mógł prowadzić do „ukarania" za niewyszczególnienie jego uprawnień; jak również że władze powinny były wskazać

wszystkie braki formalne w pierwszej decyzji odmownej.

Trybunał stwierdził zatem, że władze krajowe nie przeprowadziły prawidłowego postępowania rejestracyjnego, co stanowiło uchybienie dla standardów konwencyjnych. Tym samym ETPC stwierdził również naruszenie art. 11 EKPC.